

การเปรียบเทียบความสุขของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกของประเทศไทย The Happiness Comparison of People in Southern and Eastern of Thailand

เอกชัย ไชยดา* แวมยุรา คำสุข² และ กาญจนา ทวินันท์³

1คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

422 ถ.มรุพงษ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา 24000

2คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

18/18 ถ.บางนา-ตราด ต.บางโคลง อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

3คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา พิษณุโลก

52 หมู่ 7 ต.บ้านกร่าง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

* E-mail: eakachai2007@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ เพื่อเปรียบเทียบความสุขในชีวิตของประชาชนในจังหวัดภาคใต้กับจังหวัดในภาคตะวันออกของประเทศไทย และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ในภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และในภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 420 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการทำงาน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขของประชาชนมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการทำงาน รองลงมาคือ ปัจจัยปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐตามลำดับ และเปรียบเทียบความสุขของประชาชนในจังหวัดภาคใต้ กับจังหวัดในภาคตะวันออกของประเทศไทย พบว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคและจังหวัดแตกต่างกันมีความสุขในชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความสุขในชีวิต การทำงาน การบริหารจัดการของรัฐ สังคมและวัฒนธรรม

Abstract

The purpose of this study was to compare the happiness of the people in the southern provinces with eastern provinces in Thailand, and to study the factors affecting happiness in the lives of the people in the south and the provinces in eastern Thailand. The samples used in this study were over 15year olds in southern provinces namely Narathiwat, Yala, Pattani and eastern provinces namely Chachoengsao, Srakaew and Prachinburi province. The data selection were 420 people by Simple Random Sampling. Work factor Governance factors Social and cultural factors affect the happiness of the people in the south and the eastern part of Thailand. The factors that affect people's happiness most of real work, followed by social and cultural factors and governance factors. To compare the happiness of the people in the southern provinces with the eastern part of Thailand, people living in different regions and provinces were statistically significantly different at 0.05 level.

Keywords : Happiness, Workplace, Governance, Social and Cultural

บทนำ

ปัจจุบันสังคมโลกได้ประสบปัญหาต่างๆ และมีความขัดแย้งมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ในหลายประเทศและองค์กรต่างๆ มีการคำนึงถึงการพัฒนาด้านที่เรียกว่าการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีความพยายามที่จะจัดทำสิ่งที่จะเป็นเครื่องชี้การพัฒนาดังกล่าวให้มีความหมายมากขึ้น ให้เหมาะกับสังคมมนุษย์ปัจจุบันที่มีความยุ่งยากซับซ้อนและคนไม่ค่อยมีความสุข โดยมีการเสนอมติที่สำคัญ ในชีวิตมนุษย์นอกเหนือจากมิติทางเศรษฐกิจในการพัฒนา และดำเนินการจัดทำนโยบายให้ประชาชนมีความอยู่ดีมีสุขมากขึ้น หรือทำให้กระบวนการพัฒนาและการจัดทำนโยบายนำไปสู่ความสุขของประชาชน (เสาวลักษณ์ กิตติประภัสร์, 2555) สำหรับประเทศไทยนั้น การวัดความสุขจึงเป็นการวัดถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนที่สะท้อนการบริหารจัดการของรัฐ จะเห็นว่าประเทศไทยยังมีประเด็นที่ต้องการพัฒนาอีกมากเพื่อสร้างสุขของคนในประเทศ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2559) โดยการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่ดีมีสุขร่วมกันในสังคมไทยภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมสามารถสรุปได้ว่า ความสุขหรือความอยู่ดีมีสุขร่วมกัน มีลักษณะเป็นองค์รวมและมีหลายมิติ ทั้งในมิติของระดับครัวเรือน ระดับชุมชนและระดับประเทศ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2556) ซึ่งสาระสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นหลักความพอดี พอประมาณ สอดคล้องกับผลการศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ความสุข ที่ชี้ให้เห็นว่าการได้มาซึ่งทรัพยากรหรือรายได้ที่มากเกินไปอาจไม่มีความจำเป็นต่อความสุข และยังสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติตามพุทธศาสนา

ที่เน้นทางสายกลาง ความพอดี พอประมาณ อีกทั้งพุทธศาสนาเน้นการพัฒนาความสุขในระดับสูงขึ้นไปเหนือวัตถุ คือความสุขในระดับจิตใจและ ปัญญา ทำให้คนที่ปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงหรือพุทธธรรมสามารถมีความสุขในระดับที่เท่ากันหรือมากกว่าคนปกติจากการพึ่งพิงรายได้ที่น้อยกว่า (เสาวลักษณ์ กิตติประภัสร์, 2555) จากการทบทวนวรรณกรรมและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การเปรียบเทียบความสุขของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาความสุขบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและพุทธศาสนา อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบาย เพื่อช่วยพัฒนาให้ประชาชนคนไทยมีความสุขเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืนในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบความสุขในชีวิตของประชาชนในจังหวัดภาคใต้กับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนของจังหวัดในภาคใต้กับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความสุข

กิ่งทอง กิจงานนท์ (2557) กล่าวว่า ความสุข หมายถึง สภาวะที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพทั้งจิต กาย ปัญญา โดยเชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม และสัมพันธ์กัน ได้ถูกต้องดึงนำไปสู่การอยู่เย็นเป็นสุข คือ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนกับคน และระหว่างคนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสุขเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนแสวงหา เป็นความดีสูงสุด และเป็นความรู้สึกร่วมกันเชิงอัตวิสัย อาจเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาความสุขเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในเป็นเรื่องของจิตใจ เช่นความรู้สึกพอเพียง ส่วนปัจจัยภายนอก เช่น การมีครอบครัวที่อบอุ่น (จิตตภา ฉิมจินดา, 2555) โดยประเวศ ดันติพิวัฒนสกุล และเอกอนงค์ สีตลาภินันท์ (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทั้ง 4 ตามนิยามสุขภาพจิต อันได้แก่ สภาพจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน ซึ่งความสุขตามหลักพุทธศาสนาสามารถแบ่งได้ 3 ระดับ ประกอบด้วย กามสุข หรือ ความสุขในรูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส ฌานสุข หรือความสุขจากความสงบทางใจ และนิพพานสุข หรือความสุขในนิพพาน ความหลุดพ้น ซึ่งเป็นความ

โปรง โลง เป็นอิสระ สอดคล้องกับ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต) (2553) กล่าวว่าพระพุทธเจ้าตรัสถึงความสุข 3 เรื่อง คือ กามสุข ความสุขทางสังคม และความสุขในการพัฒนาชีวิต โดยความสุขเป็นเรื่องของการตอบสนองความต้องการทางประสาทสัมผัส ความสุขทางสังคมเป็นความสุขจากความเป็นมิตรและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว ชุมชน และสังคม และความสุขจากภายในเกิดขึ้นพร้อมกันไปกับการพัฒนาของชีวิต ก่อให้เกิดปัญญาที่ทำให้จิตใจเป็นอิสระ และกล่าวด้วยว่า พุทธศาสนามีได้ปฏิเสธความสุข แต่สอนให้ รู้จักปฏิบัติอย่างถูกต้อง

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจสังคม

Gerdtham & Johannesson (2001) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสุขกับปัจจัยเศรษฐกิจสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรผู้ใหญ่ชาวสวีเดน ผลการศึกษาพบว่าความสุขเพิ่มขึ้นตามระดับรายได้ สุขภาพและการศึกษา แต่ความสุขจะลดลงตามการว่างงาน การอยู่ในเมือง สภาพที่เป็นโสด และเพศชาย ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสุขเป็นรูปตัว U (U-shaped) โดยความสุขจะอยู่ต่ำ สุดในกลุ่มอายุช่วง 45-64 ปี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Graham & Pettinato (2002) พบว่า รายได้ที่มีมากขึ้นจะทำให้ประชาชนในประเทศเกิดใหม่มีความสุข ทั้งนี้ Peiro (2006) พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์อย่างมากกับความพึงพอใจ แต่มีความสัมพันธ์น้อยกับความสุข และมีแนวโน้มว่าจะมีความแตกต่างในความสัมพันธ์นี้เมื่อศึกษาข้ามประเทศและข้ามระดับรายได้ โดยนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวว่าการเพิ่มของรายได้จะส่งผลต่อการเพิ่มของความสุขน้อยลงในระดับรายได้สูง (Selin et. al., 2012) ในขณะที่ Veenhoven, R. (2012) พบว่า ประชาชนจะมีความสุขมากขึ้นเมื่อเขาอยู่ในกลุ่มสังคมระดับสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ และสถานะสังคมต่ำกว่า และยังจะเห็นความแตกต่างนี้ชัดมากขึ้นที่ระดับชั้นล่างสุด

แนวคิดเกี่ยวกับการทำงาน

สิรินทร แซ่ฉั่ว (2553) การศึกษาปัจจัยการสร้างความสุขในการทำงานรวม 16 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย การบังคับบัญชา นโยบายและการบริหาร สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ตำแหน่งในบริษัท ความมั่นคงในงาน เงินเดือน ชีวิตส่วนตัว ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การงาน ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความต้อการมีอำนาจ โดยสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549) กล่าวถึง ชีวิตการทำงาน เป็นปัจจัยกำหนดความสุขของคน โดยการทำงานจะเป็นที่มาของรายได้และอำนาจซื้อ ซึ่งนำไปสู่การสร้างความสำเร็จและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การมีงานทำที่ดี มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้อย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลให้คนเราสามารถดูแลความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวให้มีความสุขได้และยังประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

โดยการประเมินความสุขด้านชีวิตการทำงาน ประกอบด้วย การมีงานทำ เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสุข และสภาพแวดล้อมและความมั่นคงในการทำงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการของรัฐ

Gruening, G. (2001) กล่าวถึง แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐ ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและสังคม และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมุ่งให้ความสำคัญเรื่องประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการให้บริการที่มีความคุ้มค่า และทั้งนี้วิรัช วิรัชภีวรรณ (2552) ได้กล่าวถึง การจัดกลุ่มตัวชี้วัดการบริหารจัดการว่าตัวชี้วัดการบริหารจัดการสามารถจัดกลุ่มเป็น 2 ส่วน หรือ 3 ส่วน ตัวอย่างการจัดแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ แนวทางหรือมรรควิธี จุดหมายปลายทาง หรือเป้าหมาย และการจัดแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และปัจจัยนำออก นอกจากนั้น การจัดแบ่งตัวชี้วัดการบริหารจัดการแต่ละตัวหรือแต่ละกลุ่มควรจะอยู่ในส่วนใดอาจเหมือนกันคล้ายคลึงกัน หรือแตกต่างกันได้เสมอ เช่น ตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่เรียกว่า POSDCORB สามารถจัดแบ่งว่าเป็นปัจจัยนำเข้า หรือเป็นกระบวนการ หรือเป็นปัจจัยนำออก หรือเป็นแนวทางหรือมรรควิธี ก็ได้ สำหรับตัวอย่างการจัดแบ่งตัวชี้วัดการบริหารจัดการออกเป็น 2 ส่วน และถือว่าเป็น “แนวทางหรือมรรควิธี” เช่น ตัวชี้วัดการบริหารจัดการตาม “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542” ซึ่งเสนอโดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) โดยถือว่าเป็นแนวทางหรือมรรควิธีที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ

แนวคิดเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม

กิตติศักดิ์ อินทรสาร (2557) กล่าวว่า ปัจจัยทางสังคม หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของมนุษย์ โดยเป็นพฤติกรรมของคนที่ต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคม เกิดการถ่ายทอดการเรียนรู้ ออกกฎเกณฑ์ทางสังคม เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการอยู่ร่วมกัน และ ปัจจัยทางวัฒนธรรม เป็นพื้นฐานของสังคมในการกำหนดพฤติกรรมของคนส่วนใหญ่ที่อยู่ในสังคมหรือกลุ่มชนชั้นเดียวกัน ซึ่งจะได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ และจากการศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความสุขของมนุษย์เริ่มต้นในปี ค.ศ. 1960 โดยมีการศึกษาอย่างแพร่หลายในหลายสาขาวิชา เช่น สังคมวิทยา จิตวิทยา ปรัชญา และเศรษฐศาสตร์ “ความสุข” นี้ได้กลายเป็นตัวชี้วัดสำคัญ ที่สามารถบ่งบอกผลของการพัฒนาประเทศจากการดำเนินนโยบายต่างๆ ที่มีต่อสังคม (เริงชัย ต้นสุชาติ และธรรณชนก คำแก้ว, 2551) สอดคล้องกับ ประสพศรี และคณะ (2550) ได้ระบุว่า การค้นหาความสุขของชุมชน ควรเริ่มต้นจากชุมชน โดยการจัดให้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อระดมความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่และทั่วถึง สอดคล้องกับชุตินาฏ และคณะ (2550)

ได้อธิบายถึงการพัฒนาคดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันของสังคมไทยว่า ดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขควรดำเนินการระดับครอบครัวหรือบุคคล และชุมชน ใช้วิธีการประเมินตนเอง ซึ่งชุมชนและครัวเรือน/บุคคลสามารถดำเนินการเองได้ รวมถึงพัฒนาคดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขในระดับเมือง ชนบท และประเทศ

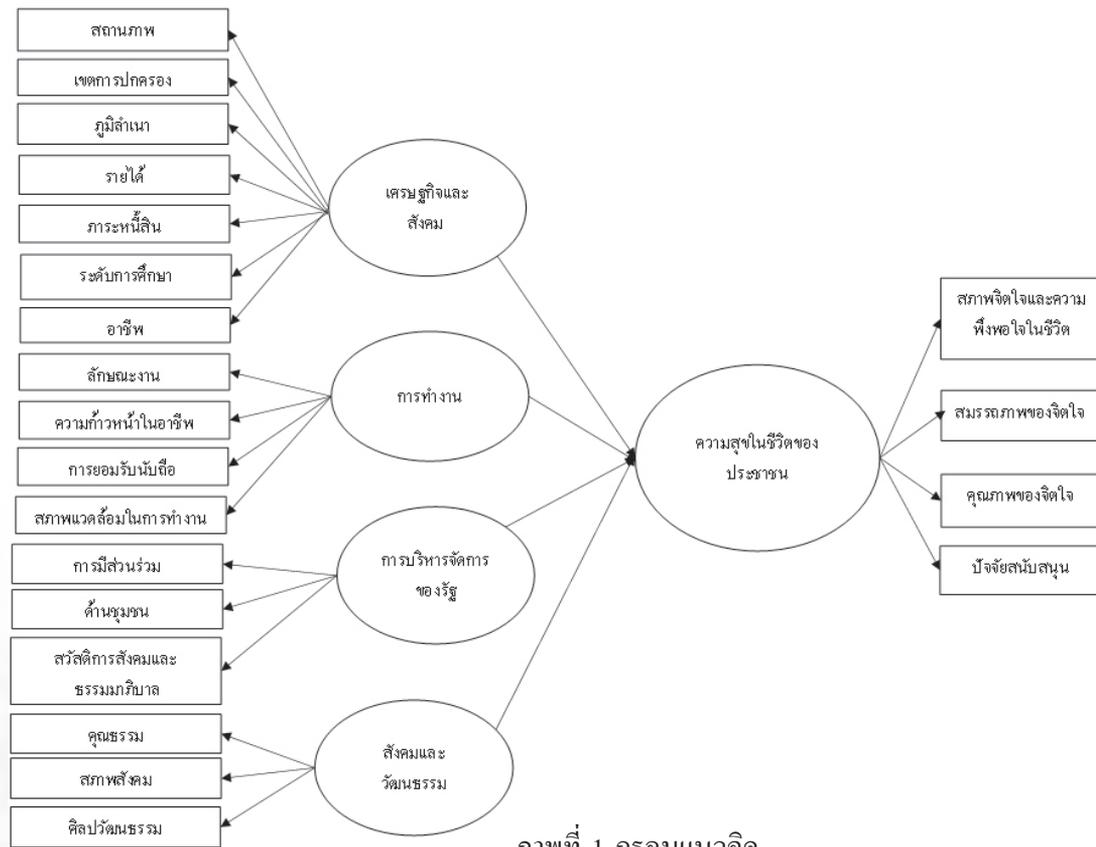
สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคและจังหวัดต่างกันมีความสุขในชีวิตแตกต่างกัน
 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านการทำงานส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ และ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ใน 3 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งมีการเข้ามาพักอาศัยในพื้นที่ดังกล่าวมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนด 20 เท่าของตัวแปร โดยจำนวนทั้งหมด 18 ตัวแปร ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ 420 คน ($20 \times 21 = 420$) (Schumacker and Lomax, 2010)

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

ผู้วิจัยใช้คือแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Likert, 1970)

เกณฑ์การอธิบายตัวแปรต้น

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับของตัวแปร
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	เล็กน้อย
1.00-1.50	ไม่เลย

เกณฑ์การอธิบายด้านตัวแปรตาม

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับของตัวแปร
4.51-5.00	จริงที่สุด
3.51-4.50	จริง
2.51-3.50	จริงปานกลาง
1.51-2.50	จริงน้อย
1.00-1.50	จริงน้อยที่สุด

ที่มา : Best and kahn (1998)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูลทั่วไป		ความถี่ (n=420)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	120	28.57
	หญิง	300	71.43
อายุ	15-20 ปี	31	7.38
	21-30 ปี	254	60.84
	31-40ปี	64	15.24
	41-50 ปี	52	12.38
	51-60 ปี	13	3.10
	มากกว่า 60 ปี	6	1.43
สถานภาพ	โสด	264	62.86
	สมรส	144	34.29
	หม้าย/แยกกันอยู่	12	2.86
ภูมิลำเนาของท่านอยู่ในภูมิภาค	ภาคใต้	197	46.90
	ภาคตะวันออก	223	53.10
ภูมิลำเนาของท่านอยู่ในจังหวัด	นราธิวาส	68	16.19
	ยะลา	64	15.24
	ปัตตานี	66	15.71
	สระแก้ว	70	16.67
	ปราจีนบุรี	70	16.67
	ฉะเชิงเทรา	82	19.52
เขตการปกครอง	ในเขตเทศบาล	277	65.65
	นอกเขตเทศบาล	143	34.35

ข้อมูลทั่วไป		ความถี่ (n=420)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา สูงสุด	ต่ำกว่าประถมศึกษา	15	3.57
	ประถมศึกษา	34	8.10
	มัธยมศึกษาต้น	27	6.43
	มัธยมศึกษาปลาย	97	23.10
	ปริญญาตรี	214	50.95
	ปริญญาโท	29	6.90
	สูงกว่าปริญญาโท	4	0.95
อาชีพ	รับจ้างทั่วไป		
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	110	26.19
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	66	15.71
	นักเรียน/นักศึกษา	55	13.10
	เกษตรกร (ทำนา ทำสวน ทำไร่ อื่นๆ)	103	24.52
	พนักงานบริษัทเอกชน ครู/อาจารย์ สถานศึกษาเอกชน	34 43	8.10 10.24
รายได้เฉลี่ยต่อ ครอบครัวต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	154	36.67
	10,001 – 20,000 บาท	148	35.24
	20,001 – 40,000 บาท	43	10.24
	40,001 – 60,000 บาท	52	12.38
	60,001 – 80,000 บาท	13	3.10
	มากกว่า 80,000 บาท	10	2.38
ภาระหนี้สิน	ไม่มีหนี้	204	48.57
	มีหนี้ในระบบอย่างเดียว	130	30.95
	มีหนี้นอกระบบอย่างเดียว	48	11.43
	มีหนี้ทั้งในและนอกระบบ	38	9.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 300 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.43 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 264 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.86 ภูมิลำเนาส่วนใหญ่ อยู่ในภาค

ตะวันออกจำนวน 223 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.10 ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวน 82 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.52 เขตการปกครองส่วนใหญ่ได้แก่ ในเขตเทศบาล จำนวน 193 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.05 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ ระดับปริญญาตรี 214 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.95 อาชีพส่วนใหญ่ ได้แก่ รับจ้างทั่วไปจำนวน 110 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.19 รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อเดือน ส่วนใหญ่ ได้แก่ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.67 ภาระหนี้สินส่วนใหญ่ไม่มีหนี้ จำนวน 204 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.57

ตารางที่ 3 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต โดยจำแนกตามภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด

ความสุขในชีวิต	ภูมิภาค	n	\bar{X}	SD.	t	Sig.
สภาพจิตใจและความพึงพอใจในชีวิต	ใต้	197	3.03	.694	-2.618	.009*
	ตะวันออก	223	3.20	.640		
สมรรถภาพของจิตใจ	ใต้	197	3.50	.742	3.447	.001*
	ตะวันออก	223	3.26	.661		
คุณภาพของจิตใจ	ใต้	197	3.82	.890	3.680	.000*
	ตะวันออก	223	3.51	.824		
ปัจจัยสนับสนุน	ใต้	197	3.84	.806	2.049	.041*
	ตะวันออก	223	3.67	.902		
ความสุขในชีวิตโดยรวม	ใต้	197	3.54	.615	2.809	.005*
	ตะวันออก	223	3.37	.590		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างภูมิภาค ผลการทดสอบดังแสดงในตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีความสุขในชีวิตโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ มีความคิดเห็นเฉลี่ยมากกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออก และเมื่อเปรียบเทียบรายปัจจัย ได้แก่ สภาพจิตใจและความพึงพอใจในชีวิต คุณภาพของจิตใจ สมรรถภาพของจิตใจ ปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

สภาพจิตใจและความพึงพอใจในชีวิต มีค่า sig. น้อยกว่า .05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีความสุขในชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นเฉลี่ยมากกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้

สมรรถภาพของจิตใจ คุณภาพของจิตใจ และปัจจัยสนับสนุน มีค่า sig. น้อยกว่า .05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีความสุขในชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้มีความคิดเห็นเฉลี่ยมากกว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 3 ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต โดยจำแนกตามภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด

ความสุขในชีวิต	นครราชสีมา	ยะลา	ปัตตานี	สระแก้ว	ปราจีนบุรี	ฉะเชิงเทรา
\bar{X}	3.34	3.75	3.56	3.45	3.21	3.41
นครราชสีมา	3.34	-.41489* (.000)	-.22616* (.026)	-.11319 (.258)	.12466 (.213)	-.07396 (.443)
ยะลา	3.75		.18873 (.068)	.30170* (.003)	.53955* (.000)	.34093* (.001)
ปัตตานี	3.56			.11297 (.263)	.35082* (.001)	.15220 (.118)
สระแก้ว	3.45				.23786* (.017)	.03923 (.682)
ปราจีนบุรี	3.21					-.19862* (.038)
ฉะเชิงเทรา	3.41					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต โดยจำแนกตามจังหวัด พบว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดแตกต่างกันมีความสุขในชีวิตโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 8 คู่ ดังนี้

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต น้อยกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดยะลา

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต น้อยกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานี

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดยะลา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต มากกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสระแก้ว

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดยะลา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต มากกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดยะลา มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต มากกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานี มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต มากกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสระแก้ว มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต มากกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี

ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปราจีนบุรี มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นความสุขในชีวิต น้อยกว่าประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ของตัวแปรดังแสดงในตารางที่ 4 พบว่าการตรวจสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการดำเนินงาน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐ และปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกของประเทศไทย ค่าสถิติทดสอบ F-test เท่ากับ 173.173 มีค่า sig. น้อยกว่า 0.05 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรต้นที่ละตัว

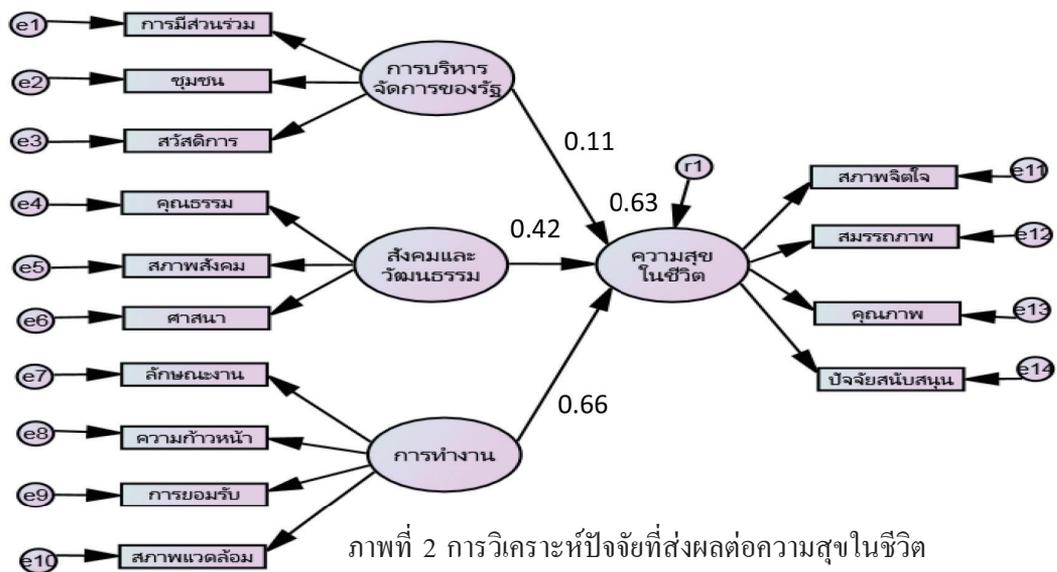
Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	85.720	3	28.573	173.172	.000b
1 Residual	68.640	416	.165		
Total	154.360	419			

a. Dependent Variable: ปัจจัยความสุข

b. Predictors: (Constant) ด้านสังคม ด้านการทำงาน การบริหารจัดการของรัฐ

การทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test และหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรในแต่ละคู่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม และวิเคราะห์การประเมินค่าของปัจจัยส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (B) ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 5 และภาพที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านการทำงาน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยสนับสนุนสมมติฐานทุกข้อ ระดับความสัมพันธ์ของปัจจัยโดยดูจากค่า R2 เท่ากับ 0.63 คือ ปัจจัยด้านการทำงาน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยได้ ร้อยละ 63

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐาน	B	t-test	p	แปลผล
H2: ปัจจัยด้านการทำงานส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย	.66	14.145	***	สนับสนุน
H3: ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย	.11	2.621	.009	สนับสนุน
H4: ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย	.42	9.026	***	สนับสนุน

หมายเหตุ *** ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

สมมติฐานที่ 2 : ปัจจัยด้านการทำงานส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย การทดสอบสมมติฐาน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.66 มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3: ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย การทดสอบสมมติฐาน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.11 มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 4 : ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย การทดสอบสมมติฐาน พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.42 มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การเปรียบเทียบความสุขของประชาชนในจังหวัดภาคใต้ กับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย พบว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภูมิภาคแตกต่างกันมีความสุขในชีวิตโดยรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งทอง กิจงานนท์ (2557) ศึกษาความสุขของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณชัญญ์ สงขาว (2550) ได้ทำการสำรวจและประเมินระดับความสุขของประชาชน : ศึกษาในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปา อำเภอกีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะเปา อำเภอกีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง ถึงมากที่สุด และสอดคล้องกับนิตยา สุภารณ์ (2552) ได้ทำการศึกษาการรับรู้ต่อความสุขของประชาชนชุมชนบางไผ่ พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ต่อความสุขอยู่ในระดับดี

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนของจังหวัดในภาคใต้กับจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการทำงาน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของรัฐ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสุขในชีวิตของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทย สอดคล้องกับสิรินทร แซ่ฉั่ว (2553) พบการสร้างความสุขในการทำงาน ประกอบด้วย การบังคับบัญชา นโยบาย และการบริหาร สภาพการทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ตำแหน่งในบริษัท ความมั่นคงในงาน เงินเดือน ชีวิตส่วนตัว ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ และความต้องการมีอำนาจ สอดคล้องกับ กิ่งทอง กิจงานนท์ (2557) พบว่า ความสุขของประชาชน ด้านชีวิตและครอบครัว ด้านชีวิตการทำงาน และด้านการบริหารจัดการที่ดีทั้งภาครัฐและเอกชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเริงชัย ต้นสุชาติ และธรรณูชนก คำแก้ว (2551) ศึกษาดัชนีวัด

ความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกชุมชนในมูลนิธิโครงการหลวง พบว่า ปัจจัยที่กำหนดความสุขและความภาคภูมิใจนั้น ไม่ได้ขึ้นกับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว ยังขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดด้านครอบครัว สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งการให้ความสำคัญของตัวชี้วัดความสุขก็มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. แนวทางในการพัฒนาความสุขของประชาชนของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นให้มีความชัดเจน และการวัดความสุขด้วยดัชนีที่มีมาตรฐาน เพื่อจะได้ทราบถึงแนวทางที่ต้องส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไข ดำเนินการที่ถูกต้อง จึงจะส่งผลทำให้เกิดความสุขที่สูงขึ้นและเกิดความสุขอย่างยั่งยืนได้ต่อไปในอนาคต
2. หน่วยงานภาครัฐควรมีการบริหารจัดการ ด้วยความโปร่งใส ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และดำเนินการส่งเสริมให้เกิดระดับความสุขของประชาชนในภาคใต้กับภาคตะวันออกของประเทศไทยให้เพิ่มขึ้น
3. ศึกษาการรับรู้ของประชาชนทุกภูมิภาคในประเทศไทย เพื่อนำมาเปรียบเทียบหาความแตกต่างการรับรู้ด้านต่างๆ ของแต่ละชุมชน/พื้นที่ รวมทั้งนำผลที่ได้มาทำการพัฒนา ปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในแต่ละภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

- กึ่งทอง กิจจานนท์. (2557). ความสุขของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. วิทยุสา สติลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กิตติศักดิ์ อินทรสาร. (2557). ปัจจัยสังคม วัฒนธรรม และจิตวิทยาที่ส่งผลต่อความคาดหวังในการบริการ ของธุรกิจจัดหาหมู่ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- คุณัญญ์ สงขาว. (2550). การสำรวจและประเมินระดับความสุขของประชาชน: ศึกษาในกรณีองค์การบริหาร ส่วนตำบลกะเปา อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยุสา นิพนธ์รป.ม. (การปกครอง ท้องถิ่น), บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตนภา ฉิมจินดา. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสุขในชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน จังหวัดนครปฐม. พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยคริสเตียน.

- ชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ ทีปรัตน์ วัชรราษฎร์ และนิสวันต์ พิษณุดำรง. (2550). การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 44(1), 4-11.
- นิตยา สุภรณ์. (2552). การรับรู้ของประชาชนต่อความอยู่ดีมีสุขในชุมชนบางไผ่. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ประเวช ดันตีพัฒน์สกุล และเอกอนงค์ สีตลาภินันท์. (2554). คู่มือสร้างสุขระดับจังหวัด: ยุทธศาสตร์ความสุขเฉพาะพหุ. นนทบุรี : บริษัท ศรีเอทีพี กรุ จำกัด.
- ประสพศรี รักความสุข ทนศักดิ์ สุเทพากร สุเมธ เหลืองศิริมงคล และสุชาติ ชะนะภัย. (2550). ความสุขในสายตาของชุมชน. วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 44(1), 69-74.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2553). ความสุข ทุกแง่ ทุกมุม: โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาวะและ ชุมชนเรียนรู้จิตตปัญญาอย่างมีส่วนร่วม. นครปฐม: สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มาริสสา อินทรเกิด และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2559). การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรและการรับรู้การสนับสนุนจากหัวหน้างานที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานของพนักงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่ง. วารสารธุรกิจปริทัศน์, 8(2), 129-144.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2556). ความสุขของชุมชน และความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางเป้า. สืบค้นเมื่อ 15 มิ.ย. 2560, จากองค์การบริหารส่วนตำบลบางเป้า เว็บไซต์: http://www.bangpao.go.th/news/doc_download/a_241013_153943.pdf
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2559). ดัชนีชี้วัดความสุขของประชาชนในพื้นที่ 14 จังหวัดภาคใต้. สืบค้นเมื่อ 15 มิ.ย. 2560, จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เว็บไซต์: http://www.outreach.psu.ac.th/images/psuPoll/poll1_june59/14--2559.pdf
- เริงชัย ต้นสุชาติ และธรรณูชนก คำแก้ว. (2551). ดัชนีวัดความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกชุมชนในมูลนิธิโครงการหลวง. มูลนิธิโครงการหลวง ประจำปี 2551.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2552). การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- เสาวลักษณ์ กิตติประภัสร์. (2555). ก้าว่างใหม่ในการพัฒนา: สู่สังคมแห่งความสุข. วารสารสถาบัน พระปกเกล้า, 10(1), 99-116.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). กรอบแนวคิดการพัฒนาตัวชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทย. นนทบุรี: บริษัทสามดี พรินติ้ง.
- สิรินทร แซ่ฉั่ว. (2553). ความสุขในการทำงานของบุคลากรเชิงสร้างสรรค์: กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเชิง

สร้างสรรค์กลุ่มสื่อและกลุ่มงานสร้างสรรค์เพื่อการใช้งาน. วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต, สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1998). *Research in education* (8th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Gerdtham, U., & Johannesson, M. (2001). The relationship between happiness health and socioeconomic factors: results based on Swedish micro data. *The Journal of Socio Economics*, 30(6), 553-557.
- Gruening, G. (2001). Origin and theoretical basis of new public management. *International Public Management Journal*, 4(1), 1-26.
- Graham, C., & Pettinato, S. (2002). Frustrated achievers: winners, losers, and subjective well-being in new market economies. *Journal of Development Studies*, 38(4), 100-140.
- Likert, R. (1970). *The Human Resources: Cases and Concepts*. New York: McGraw-Hill.
- Peiro, A. (2006). Happiness, satisfaction and socio-economic conditions: Some international evidence. *The Journal of Socio-Economics*, 35(2), 348-365.
- Schumacker, R.E., & R.G. Lomax. (2010). *A Beginners Guide to Structural Equation Modeling*. New York: Routledge.
- Selin, H., & Davey, G. (2012). Introduction. In H. & Selin, *Happiness A cross Cultures: Views of Happiness and Quality of Life in Non-Western Cultures*. New York: Springer.
- Veenhoven, R. (2012). Cross-national differences in happiness: Cultural measurement bias or effect of culture?. *International Journal of Wellbeing*, 2(4), 333-353.

